

Siams Vade fugle.

IV. *Charadriidae* (*Scolopacinae*, *Recurvirostrinae*), *Rostratulidae*, *Jacaniidae*; Supplement, Literatur.¹⁾

Af A. JØRGENSEN.

(With a Summary in English: The Waders of Siam.)

IV. *Charadriidae* (*Scolopacinae*, *Recurvirostrinae*), *Rostratulidae*, *Jacaniidae*; Supplement, Literature.)

Scolopacinae (Bekkasiner og slægtninge).

Limnodromus semipalmatus Blyth.

Der foreligger følgende:

I frisk sommerdragt:	6 ♂♂.	$\frac{22}{4}$ — $\frac{28}{4}$	1927.	Bang Hia, Menam.
	3 ♀♀.	$\frac{22}{4}$ — $\frac{28}{4}$	1927.	” ” ”
I overgang, sommer-vinter:	6 ♂♂.	$\frac{29}{8}$ — $\frac{1}{9}$	1924.	Lacon.
	5 ♀♀.	$\frac{29}{8}$ — $\frac{1}{9}$	1924.	”
I ren vinterdragt:	7 ♂♂.	$\frac{30}{8}$	1924. $\frac{22}{11}$ — $\frac{26}{11}$	1923. Lacon.
	7 ♀♀.	$\frac{30}{8}$	1924. $\frac{22}{11}$ — $\frac{26}{11}$	1923. ”

6 af fuglene har de forreste håndsvingfjer fældede og kan derfor ikke måles. De øvrige 28 viser følgende mål:

16 ♂♂.	Vinge	169—184.	Næb	78—90.	Tarse	47—56.
12 ♀♀.	”	168—185.	”	81—94.	”	49—55.

Da alle fuglene er indsamlede, præparerede og kønsbestemte af indfødte samlere, er det jo meget muligt, at ikke alle kønsbestemmelser er korrekte.

Fuglene i ren sommerdragt, skudte kort før afrejsen til nordligere egne, har en betydelig lighed med *Limosa lapponica*. Men hos *Limosa* er rygsideens fjer sorte med røde randpletter i længderækker; pletterne er ikke sammenhængende. Hos *Limnodromus* er i tilsvarende frisk dragt rygsideens fjer sorte med sammenhængende røde længderande på begge sider af hver fjer; adskilte røde pletter findes kun undtagelsesvis på et par enkelte fjer.

Undersideens røde farve er betydeligt lysere end hos *Limosa*. Tegningen på den lyse bagryg og overgump med øvre hale-dækfjer er heller ikke identisk med tilsvarende hos *Limosa*.

¹⁾ Tidligere dele af afhandlingen fandtes i Dansk Orn. For. Tidsskr. 43, 1949, p. 60—80, p. 150—162, & p. 216—237.

Hos *Limnodromus* er bagryg lysere end forryg; alle fjer er gråsorte med brede hvide fjerrande. Overgump endnu lysere, med bredere hvide rande, der delvis danner tværbånd. Øvre haledækfjer regelmæssigt tværbåndede i hvidt og brunsort, de hvide bånd bredere end de mørke. I sommerdragt har de store vingedækfjer, armsvingfjer og inderste håndsvingfjer brede hvide længderande, delvis med mørk punktering; de danner tilsammen et stort hvidt felt i den sammenlagte vinge. *Limosa lapponica* har noget lignende; men det hvide er på håndsvingfjerene indskrænket til endesømmen på de inderste.

Limnodromus er en meget afvigende slægt ved næbbygningen, der på tørrede skind ganske ligner bekkasinernes. Hele næbspidsen er på næbets yderste tredjedel forsynet med tætstillede, punktformede fordybninger, fremkomne ved indtrækning af den bløde overflade. Næbspidsen er noget fladtrykt og temmelig bred, bredere end hos Bekkasinerne. Ved denne bygning er det ganske forskelligt fra næbet hos *Limosa*, der i spidsen er rundt og glat som hos andre vadere.

Artens eneste slægtning er Amerikansk Snekpeklire, *L. griseus* (med racen *L. g. scolopaceus*). Der findes 8 skind heraf i min samling, repræsenterende begge racer i sommerdragt, vinterdragt og ung fugl.

Målene er:

<i>L. griseus griseus.</i>	♂♂	V. 136—142.	N. 53—57.	T. 34—35.
	♀♀	" 144—147.	" 56—59.	" 33—35.
<i>L. griseus scolopaceus.</i>	♂♂	" 140—154.	" 63—64.	" 39—41.
	♀♀	" 145—151.	" 64—72.	" 38—41.

Begge disse former er altså meget mindre end *L. semipalmatus*.

I sommerdragt er den asiatiske art ensfarvet rød på undersiden med svage antydninger af mørke småpletter på siderne af forbrystet og hos enkelte tillige rudimentære tværbånd på bugsiderne. Hos den amerikanske art har den røde underside talrige og tætstillede sorte pletter, væsentligt tværpletter, på forhals, forbryst og bugsider, hvor de danner tydelige tværbånd. Hos en ♂, 23. juli, Texas, *L. g. scolopaceus*, er forbrystet tæt besat tværsover med pletter og bugsiderne tværbåndede, medens bugmidten er uplettet rød. ♀ fra 14. juli, South Carolina, har noget lignende pletning, der dog lader forbrystets

midte fri; derimod er bugen mere plettet. ♂ af nominatformen *L. g. griseus*, 14. august, New Hampshire, har rigelig pletning på undersiden, mere som længdepletter, der også findes på bugmidten.

For oversidens vedkommende er der næsten intet tilfælles for de to arter. I modsætning til den foran nævnte overside på *L. semipalmatus* har *L. griseus* nærmest "bekkasintegning". Fjerene er sorte med meget talrige, ret fine, skråt forløbende røde og gulhvide tværbånd; særligt udviklet er denne meget bekkasinlignende tegning på de lange skulderfjer og forlængede armsvingfjer. Også den unge fugl har lignende tegning.

Vinterdragten er ret forskellig hos de to arter for undersidens vedkommende. *L. semipalmatus* har denne hvid med meget stærkt udbredt mørk tværvatring på forhals, forbryst og bugsider. Hos 2 skind af *L. griseus* er denne tegning langt mindre udtalt.

Der er endvidere en strukturel forskel, idet *L. semipalmatus* har spændehud mellem alle tre tæer fortil ved roden, medens *L. griseus* kun har den fuldt udviklet mellem midtertå og ydertå.

Limnodromus semipalmatus har altid været nævnt i litteraturen som en sjælden art.

Opdaget i 1848 af JERDON i Madras i Indien og beskrevet samme år af BLYTH efter vinterfugl fra Calcutta. Museet i Warschau fik den i 1858 fra Daurien. VERREAUX omtaler den fra Daurien. DYBOWSKI så den i Museet i Irkutsk 1873. DYBOWSKI og GODLEWSKI traf et stort antal af denne art langs floden Argun i Daurien; en hun blev truffet med færdige æg i ovidukten.

Fra Vestsibirien påviste BUTURLIN i 1909 et eksemplar i Museet i Semipalatinsk, dateret 1893. I universitetsmuseet i Tomsk findes en række eksemplarer, ligeledes et stykke fra 5. juni 1897 fra Egnen om Barnaul. Senere er den samlet i juni ved Tjukalinsk nord for Omsk. 25. maj 1908 fik USCHAKOW en hun ved Tara ved floden Irtysch; i oviducten fandtes et fuldt udfarvet æg; fundet blev publiceret af DRESSER (1909, p. 418). USCHAKOW traf den igen 29. juni 1924 ved Tara i gouvernementet Omsk. WELISHANIN traf i 1913 en koloni i juni ved Plotnikow sydvest for Kamenj samt en endnu større koloni 10 km længere mod vest; ligeså i 1914. I 1923 opdagede han en koloni ved søen Rakita 75 km vest for Barnaul; han samlede æg, undersøgte og beskrev reder og dununge. I alle reder fandtes 2 æg i kullet. Disse Områder, Kulundisk-stepperne, synes at være artens egentlige ynglested i Vestsibirien, knyttet til saltstepper med vand og starbevoksning samt skovstepper. Imellem disse egne og dens ynglepladser ved Argun, Daurien, ligger meget store strækninger, hvor den

ikke synes at være påvist, således at der findes to fra hinanden adskilte yngleområder. Foranstående oplysninger er refereret fra V. HACHLOW (1932, p. 283). Forfatteren fremfører her den mulighed, at et oprindeligt sammenhængende stort yngleområde fra øst til vest ved forandringer af de naturlige betingelser i midterpartiet kan være bleven adskilt i to langt fra hinanden liggende, så at den i Vestsibirien, særligt til Kulundisk-stepperne lokaliserede, ynglende *Limnodromus* nu kan anses for en reliktforn.

I det nordlige Mongoli er arten truffet om sommeren ved Orok-nor ved foden af Changai-bjergene (E. KOSLOWA).

Kendt i vinterkvarterer i Indien, Birma, Kina, Mongoliet, Japan.

ROBINSON & CHASEN (3, 1936, p. 146) anfører: "We have little to record from Malaya about this rare wader, but Mr. C. J. AAGAARD, who has been very successful in obtaining specimens in Siam, has kindly given us some interesting notes. Between 1910 and 1926 he obtained about fifty specimens in the province of Nakon Sri Tammarat on the east side of Peninsular Siam, and in 1924 got seventeen "red" birds. His collector afterwards worked near the mouth of the Menam river, in Siam, and in May 1927 Mr. AAGAARD wrote to us that he had obtained about thirty specimens "as red as copper" — i. e. in breeding plumage. A few of these birds are in the Raffles Museum. Of two dated 24th April one is changing plumage, but the other appears to be in almost complete nuptial dress. Another shot on the 22nd of the same month is in perfect winter plumage, as is one on the 27th September. It seems very likely that this wader occurs much more commonly in Malaya than has hitherto been supposed."

Capella gallinago gallinago (L.).

11 ♂♂. $\frac{7}{10}$ — $\frac{23}{12}$. V. 123—132. N. 60—70. T. 29—33.

10 ♀♀. $\frac{2}{11}$ — $\frac{18}{2}$. " 123—133. " 62—70. " 29—33.

Alle fra omegnen af Bangkok.

Den i Østasien forekommende Dobbeltbekkasin er beskrevet som en geografisk race *Capella gallinago raddei* (Buturlin).

Der angives, at oversiden har bredere lyse striber, og at de sorte partier er mere plettede med rustrødt, at forhalsen er mindre plettet, og at den lyse stribe langs issen er bredere, samt at undervingedækfjerene og axillarer har mindre sort. I reglen mindre end nominatformen. Racen er svagt udpræget og synes at være opgivet af de fleste.

I min samling findes 10 skind fra Japan (fra Dr. KURODA i Tokio); som følge af denne meget østlige lokalitet må de tilhøre den angivne race *raddei*.

Målene er:

5 ♂♂. V. 122—131. N. 61—69. T. 30—32.

5 ♀♀. " 124—135. " 64—69. " 32—33.

Disse er i god overensstemmelse med målene for de siamesiske skind.

Europæiske skind i min samling, 18 Danmark, 2 Frankrig:

8 ♂♂. V. 126—136. N. 61—69. T. 29—33.

12 ♀♀. „ 123—136. „ 66—74. „ 31—35.

Der ses, at maksimummålene er lidt større hos europæerne end hos asiaterne.

For tegningens vedkommende kan der ikke ses nogen forskel hos disse to Rækker.

På oversiden ses hos de asiatiske skind (japanske og siamesiske), at de lyse længdestriber er varierende, men er ikke bredere end hos de europæiske, hvor samme breddeforskelle findes. De sorte partier er ikke mere plettede med rustrødt end hos den europæiske række.

Den lyse midterstribe langs issen er på 5 japanske skind lidt bredere end hos de europæiske; for de andre 5 er der ingen forskel at se. Ligeledes er den lidt bredere hos 5 af de siamesiske. Men præparationens udførelse kan let bevirke en forskel her. Forhalsen kan i de fremlagte rækker ikke siges at være mindre plettet hos asiaterne; hos adskillige af siameserne er pletningen netop særdeles udtalt, visende tætstillede tværbånd ned mod forbrystet.

På vingens underside ses ingen forskel. Axillarerne er hos asiaterne gennemgående ganske som hos europæerne, altså ikke mindre tegnede med sort. Hos alle japanerne er de tværbåndede, således at de hvide bånd er bredere end de sorte; hos 2 skind, ♂, ²⁵/₁₀ 1927, Okazaki, Hondo, og ♀, ⁷/₄ 1922, Imazu, Kiusiu, er de sorte tværbånd meget kraftige. Hos siameserne er de hos en ♂, ²³/₁₂ 1923, rent hvide, hos en ♂, ¹¹/₁₂ 1924, meget svagt plettede uden tværbånd; hos alle de øvrige er de plettede eller for de flestes vedkommende tværbåndede, næppe svagere end hos de danske. De hvide partier er dog hos alle bredere end de sorte.

På det foreliggende asiatiske materiale kan en fra nominatformen afvigende race, *C. g. raddei* altså ikke erkendès, hvorfor den ikke ubetydelige række fra Siam må betegnes som *Capella g. gallinago* (L.).

Arten er en almindelig overvintrende fugl i Siam. Den

ankommer i september og forbliver indtil slutningen af martsbegyndelsen af april.

Under betegnelsen "The Fantail Snipe" er den her en velkendt fugl for de europæiske jægere. I Nord-Siam er den efter DEIGNAN (1945, p. 126) "probably common" om vinteren; ved Chiang Mai fra oktober til marts.

Capella stenura (Bp.).

26 ♂♂. $\frac{26}{8}$ — $\frac{18}{2}$. V. 120—133. N. 56—64. T. 29—33,5.
41 ♀♀. $\frac{10}{9}$ — $\frac{5}{4}$. " 123—134. " 57—70. " 29—35.

4 stykker er fra Meklong, alle andre fra omegnen af Bangkok.

Denne art har en betydelig lighed med *Capella gallinago*, med væsentlig samme tegning, men er dog på mange områder forskellig fra den, og let at kende. Som ved næsten alle bekkasinarter er halens bygning det bedste Kendetegn. Dobbeltbekkasinen, *C. gallinago*, har som bekendt 14 halefjer, der alle er lige brede. Hos *C. stenura* er der 26 halefjer; i midten er der 10 af normal bredde; på hver side af disse er der 8 smalle; de yderste af disse består næsten kun af skaft og en antydning af fane, ialt ca. 1 mm i bredde; de to inderste af disse 8 er lidt bredere; den 8. er således 2-2 $\frac{1}{2}$ mm bred. På grund af disse ejendommelige fjer har fuglen det engelske navn "Pintail", "knappenålshale". Hos et enkelt skind i den lange række er der 9 smalle fjer på hver side. *C. stenura* har også en anden næbform; næbet er ikke bredt og fladt i spidsen som hos *C. gallinago*, men tydeligt smallere og afrundet; så udpræget er forskellen, at de to arter med lethed kan skelnes fra hinanden ved næbet.

C. stenura har ikke hvid yderfane på 1. håndsvingfjer som Dobbeltbekkasinen; fanen er brun ligesom skaft og inderfane. Axillarerne er hos hele rækken kraftigt sort tværbandede. Vingedækfjerene har ikke hvide, men lysebrune endesomme. Oversiden har meget brede, lysebrune længdestriber; hos nogle af skindene, som efter håndsvingfjerenes udseende at dømme må anses for unge fugle, er disse striber dog smalle og nærmest hvide, og iøvrigt lidet fremtrædende. På undersiden ses, at *C. stenura* i de fleste tilfælde har en mere regelmæssigt tværbåndet tegning på forbryst og bugsider end *C. gallinago*; hos 2 af skindene er denne tværttegning så udbredt, at den om-

trent dækker hele undersiden, hvorved de får en iøjnefaldende lighed med Tredækker (*Capella media*) i ungfuglens dragt.

Capella stenura er ynglefugl i Sibirien, mod vest indtil Jenissei. Den er som vintergæst meget talrig i Siam og overgår i antal langt *C. gallinago*. Den synes at ankomme noget tidligere og forblive noget længere i vinterkvarteret end sidstnævnte. I de fugtige, delvis oversvømmede rismarker er den at træffe i mængde og er derfor, navnlig i hovedstadens nærhed, et meget yndet jagtobjekt for europæerne; efter AAGAARDS meddelelse hjembringes den i stort antal. Fra Nord-Siam har DEIGNAN (1945, p. 126) forekomster fra 22. august (1931) som tidlig dato og sent tidspunkt 25. april (1935); meget almindelig i træk månederne, men ikke midt om vinteren.

Capella megala (Swinhoe).

♀. $\frac{6}{1}$ 1929 Hua Mak ved Bangkok. V. 138. N. 68. T. 36.

Under hjemrejsen i toget fra en bekkasinjagt vilde AAGAARD for nogle andre jægere demonstrere forskellen i halens bygning hos de to almindelige arter (*C. gallinago* og *C. stenura*), og blandt de mange friskskudte fugle fik han da tilfældigt fat i en, som ikke stemte overens med nogen af dem. Den blev præpareret, og en undersøgelse senere viste, at det var en *Capella megala*, ovenfor anførte eksemplar. Den forekommer muligvis ret jævnlige i landet, men overses let.

Den er i næbform, farve og tegning, håndsvingfjer, axillarer og vingedækfjer ganske som *C. stenura*, men halen er meget forskellig fra sidstnævnte. *C. megala* har 20 halefjer; de 8 midterste er af almindelig bredde; på hver side er der 6 smalle, af hvilke den yderste er $3-3\frac{1}{2}$ mm bred; de øvrige 5 tiltager jævnt i bredde indefter, så at den inderste er 8 mm bred. Den er herved meget afvigende fra *C. stenura* og let at bestemme.

Endvidere er *C. megala* noget større; vingen på det siamesiske stykke er 138 mm.

Et skind fra Japan i min samling:

♂ ad. $\frac{15}{10}$ 1926. Hamamatsu, Provins Totomi, Hondo (Dr. KURODA).
V. 143. N. 68. T. 36.

Hos begge de foreliggende eksemplarer er vingelængden altså større end hos nogen *C. stenura* i den store række fra Siam.

Arten er i sit område noget mere østlig end *C. stenura*, fra Baikal ud til østkysten, trækkende gennem Kina og Japan, overvintrende i Indonesien, Philippinerne og Nordaustralien.

På Malakka-Halvøen er arten truffet i staterne Perak og Selangor på vestsiden.

H. G. DEIGNAN anfører i "The Birds of the Chiengmai Region", 1931: "One taken in March 1931".

Scolopax rusticola L.

♀. ²¹/₁ 1932. Chiengmai, Nord-Siam. V. 196. N. 78. T. 36,5.

Fra Danmark:

4 ♂♂. V. 185—194. N. 70—78. T. 35—37.

2 ♀♀. „ 189—190. „ 76—84. „ 37—37,5.

En fugl fra Japan:

o. ²⁰/₁₁ 1928. Kawagoe, Provins Musashi, Hondo. V. 192. N. 76. T. 37.

Af de danske skind er 5 fra efteråret (²²/₁₀—²⁶/₁₁). En ♀ fra ²⁶/₁₁ er efter æggelederens udseende (ret, ikke benyttet) bestemt som ung fugl. De lyse striber på oversiden er stærkt brungule. Alle rødbrune partier er stærkt rødlig. En ♂ fra ¹/₁₁ har lignende lyst brungule, ikke grå rygstriber; det brune er stærkt rødligt. De øvrige 3 efterårsfugle har rygstriberne rent grå med fin sort vatring; de brune partier er ret rødlig. Hos en ♂, ⁴/₁₁, er de lyse længdestriber og alle lyse partier på oversiden grå uden gulligt; de er meget stærkere udbredt på skulderfjer og vingedækfjer end hos alle de andre.

En dansk ♀ fra foråret, ²⁹/₃, har oversidens længdestriber og alle lyse tværpletter næsten hvidgrå uden antydning af gulligt. Det ser ikke ud til at skyldes falmning; fjerene er ikke slidte. De brune partier er mindre rødlig end hos efterårsfuglene.

I sammenligning med disse ses på det eneste foreliggende siamesiske skind: Lyse rygstriber er stærkt grå i en kold tone. De brune partier er matte i farven, ikke stærkt rødlig, d. v. s. i mindre grad end hos de danske; dog er et stykke, ♂, på dette punkt næppe til at skelne fra siameseren. Skindet fra Chiengmai har intet af den udtalte hvidgrå farve på oversidens pletter, som ses så tydeligt på den danske forårsfugl. For undersidens vedkommende er ingen forskelle at se.

Det nævnte japanske skind har de lyse længdestriber og tværpletter grå, dog med svagt gullig tone, mindre rent grå end hos det siamesiske eksemplar. Det brune er tydeligt rødligt, mere end hos sidstnævnte. En sammenligning med den fra øen Amami i Riukiu-gruppen beskrevne *Scolopax mira* Hartert har ikke været mulig.

Der kan siges, at den fra Siam foreliggende Skovsneppe ikke afviger af betydning fra sammenligningsmaterialet. Tidspunkterne for fuglenes nedlæggelse falder ikke helt sammen, og antallet af stykker er sparsomt.

I Asien går artens yngleområde efter HARTERT fra 62. og 64. nordlig breddegrad ned til Kaschmir og Himalaya (i betydelige højder); mod øst til Japan.

ROBINSON & CHASEN angiver (1936, 3, p. 172): The woodcock seems to be well known in Burma and Tenasserim, though not abundant there; it occurs in fair numbers in the south of French Indo-China and also in North and West Siam. . . . Can only be regarded as an accidental straggler to Malaya

ROBINSON & KLOSS angiver (1921, 5, p. 69): "The Woodcock has once been obtained in the Malay Peninsula and there are one or two visual records of fair credibility; it is therefore likely to occur in Peninsular Siam. Mr. W. J. F. WILLIAMSON informs us that the bird is fairly common in Northern Siam in the winter months, and that it is regularly obtained by sportsmen, from near Chiengmai down to Raheng, between October and March." H. G. DEIGNAN angiver (1931, p. 172): "An uncommon winter visitor on the plain. It frequents bamboo copses near marshy spots". RILEY (1938, p. 93) anfører et eksemplar fra Nong Khor, Sydøst-Siam, samlet 5. februar 1927. DEIGNAN (1945, p. 128) skriver: "The woodcock is not common but is probably generally distributed at suitable places in all our provinces during the cold weather. At Chiang Mai I have recorded it only from January 1 (1931) to March 3 (1932). A specimen from Mae Rim was taken on February 3, 1937, and another from Ban Dan (on the Nan River just south of our limits) was collected on April 10, 1937. About Chiang Mai this species occurred yearly in small numbers at a well-watered coppice near Wat Suan Dok, and I have also seen it several times at marshy spots in the deciduous forests near the foot of Doi Suthep."

Recurvirostrinae (Klyder og slægtninge).

Himantopus himantopus himantopus (L.).

♂ ad.	16/3	1927.	Meklong.	V. 240.	N. 65.	T. 120.
♀ ad.	21/11	1923.	Lacon.	„ 211.	„ 64.	„ 113.
♀ juv.	17/9	1928.	Meklong.	Ikke fuldt udvokset.		

♂. $16\frac{1}{2}$ 1927. Overhovede hvidt med svage gråsorte pletter på isse og baghovede. Baghals ren hvid. Overryg og skulderfjer samt vingedækfjer sorte med stærk grøn glans; enkelte af de lange skulderfjer er dog matsorte og slidte, rester af vinterdragten, medens hovedparten af oversidens fjer er nye og friske sommerdragtsfjer.

♀. $21\frac{1}{11}$ 1923. Overhovede hvidt med tydelige gråsorte pletter, særligt på bagisse og nakke. Baghals hvid med grå skygger. Overryg og skulderfjer gråsorte uden grøn glans. Bagryg, overgump og haledækfjer hvide.

♀. $17\frac{1}{9}$ 1928. I ungfuglens dragt. Overhovedet er sortegråt med lyse, brunlige fjerrande. Hele baghalsen hvid med brungrå fjerrande, udflydende i tegningen. Ryg- og skulderfjer sortegrå med ret brede gulbrune fjerrande. Vingedækfjer sorte med svag grøn glans og med gulbrune fjerrande. Armsvingfjer sorte med bred hvid endesøm, som danner et tydeligt hvidt tværbånd. Håndsvingfjer sorte med lysegrå fjerrande i spidsen, bredere på de inderste. Disse svingfjer er ikke fuldt udvoksede; 1. svingfjer er 11 mm kortere end 2., medens den hos voksne fugle er 10 mm længere end 2. Tarsen er langtfra udvokset, 85 mm, medens 3 gamle hunner i min samling har målene 105—111—113. Tarsens øverste del under hælledet stærkt fortykket som hos ganske unge vadere. Også næbet er kort, 50 mm imod 60—64 hos ovennævnte gamle hunner. Fuglen er i det hele så lidet udviklet, at den uden al tvivl er udruget i nærmeste omegn; den har ikke kunnet flyve længere strækning med de ufærdige vinger. Arten er altså ynglefugl i Siam.

GYLDENSTOLPE nævner (1916, p. 145): "Small flocks of the Black-winged Stilt were observed on the swampy country south of the town of Ratburi, when I was going down by rail to Koh Lak at the beginning of January 1915. Winter visitor only, and as far as I know, it has not been recorded from Siam before...". Senere har WILLIAMSON meddelt forekomst ved Meklong (1918) og STUART BAKER fra Paklat ved Bangkok (Journ. N. H. Soc. Siam 4, 1920, p. 39). RILEY (1938, p. 96) nævner bl. a.: "Four males and one female, Lem Sing, Chantabun [Sydøst-Siam], June 4—11, 1926; the Lem Sing specimens are in worn breeding plumage and evidently were breeding; an egg was taken from the oviduct of the female, June 11." DEIGNAN (1945, p. 128) har kun én forekomst fra Nord-Siam. ROBINSON & CHASEN angiver (1936, 3, p. 138): "It is not uncommon in Siam, and occurs also in the south of French Indo-China." "... There are only two

records of the Stilt from the Malay Peninsula." "...A very rare bird in the Peninsula".

ROSTRATULIDAE (Riksesnepper).

Rostratula benghalensis benghalensis (L.).

♂.	20/9	1923.	Bangkok.	V. 126.	N. 45.	T. 42.
♂.	20/2	1924.	"	" 127.	" 47.	" 43.
♂.	29/3	1924.	"	" 132.	" 48.	" 43.
♂.	29/3	1924.	"	" 126.	" 44.	" 41.
♂.	3/9	1924.	"	" 126.	" 43.	" 43.
♂.	17/10	1924.	"	" 130.	" 45.	" 42.
♂.	25/10	1924.	"	" 128.	" 48.	" 43.
♀.	20/2	1924.	"	" 133.	" 49.	" 43.
♀.	3/9	1924.	"	" 136.	" 49.	" 44.

Denne art udgør tillige med en nærbeslægtet form i Australien og en væsentlig forskellig art i Sydamerika en lille, ejendommelig familie, i nogen grad mindende om Vandrikser, ofte regnet som beslægtet med Bekkasiner. Man møder her samme forhold som hos visse andre vadere (Pomeransfugl, Odins- og Thorshane), at hunnen er større og mere udpræget i tegning og farve end hannen.

♀. 3/9 1924 er fuldt udfarvet. Strube, hals og forbryst er ensfarvet røde, medens de hos ♂ er grå med svagt spættet tegning.

♀. 20/2 1924 er ikke udfarvet. Halsen er væsentlig grå med enkelte antydninger af rødt. Ryg og skulderdækfjer er som hos ♂. De to brungule længdestriber på ryggen har samme ordning og længde som hos ♂. Men alle vingedækfjerene er som hos ♀ ad., mørk brunliggrønne med mange fine tætstillede matsorte tværbånd, i modsætning til hannen, hvor de er ganske anderledes og meget lysere, hver enkelt vingedækfjer hos han er her ved roden gråligblå med 3-4 fine sorte tværbånd; derefter følger et brungult, ret bredt tværbånd; resten af fjeren er olivenfarvet med et bredt gulbrunt, sortindfattet tværbånd; mod spidsen igen et fint sort tværbånd og en gul endesøm. Hovedindtrykket af den sammenlagte vinge bliver da hos ♂ olivenfarvede vingedækfjer med smalle mørke og meget brede brungule tværbånd.

På undersiden ses den brunliggrå forhals ned mod brystet begrænset af et mørkere, brunsort, uskarpt tværbånd. Neden-

for dette dannes en hvid halvring, idet der igen på begge sider af brystet er et mørkt parti, ret skarpt afgrænset mod den hvide halvring ovenfor.

♀ ad. $\frac{3}{9}$ 1924, har de brede sorte tværbånd, der hos ♂ og ung ♀ er meget fremtrædende paa ryg og skulderfjer, stærkt reducerede. Også de to gule længdestriber er lidet udtalte, meget svagere end hos den unge hun. Nogle særprægede, tilspidsede, snehvide lange fjer findes hos hunnen under skulderfjerene, men mangler hos hannen.

Riksesneppen er en af de meget få vadefugle, der yngler i Siam. Der angives, at hannen alene ruger.

ROBINSON & CHASEN angiver (1936, 3, p. 173): "Breeds in the Peninsula the whole year round." Overensstemmende hermed er det, at der blandt de foreliggende 7 siamesiske hanner ses rugepletter hos 4 skind fra tidspunkterne $\frac{29}{3}$, $\frac{3}{9}$, $\frac{20}{9}$, $\frac{25}{10}$. Hos ingen af de 2 hunner ses rugepletter.

Arten har en meget stor udbredelse. Hele Afrika undtagen Atlaslandene; hele sydlige Asien samt Japan. (5 skind af han, unge og gammel hun fra Madagascar og Hondo, Japan, findes i min Samling).

C. J. AAGAARD (1930, p. 214) angiver: "The Painted Snipe or "The Painter" as it is generally called by "Sportsmen" is a resident of Bangkok and rather abundant in the surrounding paddy-fields; and a few birds are generally met with during a day's shooting. Its flight is weak and slow, and the bird easy to shoot. Besides it is, unlike the real Snipe, often seen running through the grass and paddy-stubbles in front of one, and generally hard to flush. It is seldom found on flooded ground, but likes thick rushes or grass, often mixed with bushes. It is, as far as I know, breeding the whole year round laying four eggs of yellowish stone colour, with large blotches. It is better eating than the two Snipe."

JACANIDAE (Bladhøns).

Metopidius indicus (Lath.).

♂ ad.	$\frac{30}{11}$	1926.	Chiengrak.	V. 144.	N. 30.	T. 57.
♂ ad.	$\frac{28}{1}$	1927.	Petriu.	" 159.	" 31.	" 62.
♀ ad.	$\frac{28}{1}$	1927.	"	" 180.	" 33.	" 74.
♀ ad.	$\frac{28}{1}$	1927.	"	" 180.	" 35.	" 72.

Næbet er målt fra mundvigen, da pandeskjoldet gør det umuligt at måle på sædvanlig vis fra panden.

Hører til familien *Jacanidae*, der er delt i adskillige slægter.

I det ydre og i størrelse ser den nærmest ud som en Rørhøne (*Gallinula chloropus*); men mellemfoden er lang og svær og tæerne meget lange; mest påfaldende er dog de lange og fuldstændigt lige kløer; således er bagtåens klo på de fire skind ♂♂ 50, 55 mm, ♀♀ 59, 61 mm; den er sammentrykt, nærmest knivformet og næsten nålespids. Fra næbet går et pandeskjold opefter, endende opad i en frit fremstående rand. På håndledet findes en rudimentær spore i form af en knop.

Nogen kønsforskel i farve findes ikke på de foreliggende fire eksemplarer. Hannerne er lige så skinnende i de bronze-grønne, violette og lillabrune farver som hunnerne. Derimod er hunnerne betydeligt større. En særlig vinterdragt er ikke beskrevet. Den unge fugls dragt er afvigende, men har ikke stået til rådighed til undersøgelse.

“The Bronze-winged Jacana” er af E. G. HERBERT fundet ynglende i Central Siam i sumpe (HERBERT, Journ. Siam Soc., Nat. Hist. Suppl. 1926, p. 345); tre kuld æg samledes 1. og 28. juli og 11. september; 4 æg i kullet.

H. G. DEIGNAN angiver fra Chiengmai region: “Common throughout the year, particularly during the rains” (1931, p. 170). “Two downy young taken at Chieng Mai, September 5, 1930” (1945, p. 113).

Hydrophasianus chirurgus (Scop.).

♂. ^{80/11} 1926. Chiengrak. V. 230. N. 26. T. 52.

Det eneste foreliggende eksemplar lader sig bestemme som gammel fugl i vinterdragt. Hele undersiden er hvid (i sommerdragt mørk chokoladebrun); men et smalt sort bånd går fra mundvigen hen under øjet, ned langs halsens side og danner et sammenhængende, ret bredt tværbånd over nederste del af forhalsen. På halsens sider er der bag dette sorte bånd et bredt, skinnende gyldengult felt på hver side; det når op på siderne af hovedet og går jævnt over i den hvide øjenbrynsstribe. (Hos ung fugl mangler dette gyldne parti helt, og tværbåndet over forhalsen er afbrudt og opløst i pletter). Vingedækfjerene er brungrå med tætstillede sorte bølgede tværbånd, de større fjer hvide med tilsvarende bånd.

Håndsvingfjerene er hos denne art meget ejendommelige. De to yderste (på den ene vinge kun den yderste) har en til-

syneladende normal spids; men denne er så pludseligt trukket ud i en næsten trådtynd forlængelse, der ud mod spidsen breder sig lidt ud, til en bredde af omtrent 2 mm. Længden af dette ejendommelige stykke er på begge vinger 29 mm. 3. svingfjer er tilspidset, men mangler forlængelser. 4. svingfjer er forlænget, men i meget bredere og lidet påfaldende skikkelse.

De midterste halefjer, der i sommerdragt er overordentligt forlængede, er her tilspidsede, men ret korte, når ikke udenfor vingespidsen, er lysebrune; sidefjerene er hvide.

Dens henhøren til *Jacaniidae* ses bl. a. af føddernes bygning. Tarsen er ret kort; tærne er ret lange, klørerne lige udstrakte, men kun moderat forlængede; bagkloens længde 28 mm.

ROBINSON & CHASEN (1936, 3, p. 114) angiver: "Nests and eggs are not recorded from the Malay Peninsula or from Siam, though in that country it probably breeds in June and July." Længere nede nævnes: "In Siam proper it is a fairly common breeding bird. . . . Wherever it occurs the species is said to be strictly sedentary." Efter ROBINSON & KLOSS (1921, p. 58) er den truffet af WILLIAMSON i betydeligt antal ved Kloug Rangsit, nord for Bangkok, i januar 1916. Nævnes af H. G. DEIGNAN (1931, p. 170) som "Common except during the driest months where it seems to be absent from the region." Forfatteren omtaler ikke arten som ynglende; 1945, p. 112, nævnes det heller ikke; dog anføres her: "A Chiang Mai specimen of August 11 is in full nuptial plumage and had the ovaries greatly enlarged."

Supplement.

I Siam er truffet nogle få vådere, som ikke er repræsenterede i mine rækker fra dette land; det er følgende arter:

Orthorhamphus magnirostris (Vieillot).

RILEY (1938, p. 97) anfører, at en ♂ blev samlet af Dr. ABBOTT på Pulo Adang, vestsiden af Peninsular Siam, 17. december 1899.

ROBINSON & KLOSS (1921, p. 56) nævner en ♂ ad., samlet på De Lisle Island (Koh Piam), Peninsular Siam, 19. februar 1919.

Esacus recurvirostris (Cuvier).

DEIGNAN (1945, p. 129) nævner flere forekomster fra Nord-Siam. DE SCHAUSENSEE fik en hun fra en flok på 6 stykker ved Mae Kok floden; DEIGNAN samlede et par ved Mae Khong; i April 1937 traf han arten flere steder ved Mae Nan-floden.

Et enkelt eksemplar ved Mae Ping-Floden. Ved Mae Nan-floden traf han 9. april 1937 et par med to dununger.

Galachrysis lactea (Temminck).

Denne lille Braksvale er efter RILEY (1938, p. 98) truffet ved Krabin, Central Siam (BAKER) og Raheng distriktet, Vest-Siam (CHASEN & KLOSS); DE SCHAUENSEE fandt den almindelig ved Chieng Sen ved Mekongfloden 12. februar. LOWE fandt den meget almindelig i første uge af marts nær Kempempet ved Mepingfloden.

DEIGNAN (1945, p. 131) traf den tre gange ved Chiang Mai (marts og december) og nævner forekomster fra Mae Ping, Mae Kok, Mae Khong og Nam Haeng. Flokkene varierede fra ganske små indtil mange dusin eksemplarer. Der nævnes en fugl med forstørrede ovarier fra Chiang Rai, 6. maj 1936.

Charadrius placidus Gray.

DEIGNAN anfører to forekomster fra Nord-Siam: 1 eksemplar samlet af EISENHOFER ved Khun Tan, og ♀ samlet ved Chiang Mai, ²²/₁₂ 1928, af DE SCHAUENSEE.

Capella nemoricola (Hodgson).

DEIGNAN (1945, p. 127) samlede en ♂ på bjerget Doi Ang Ka i Nord-Siam 13. april 1931 i en højde af 4.300 fod. I september 1930 så han omtrent på samme lokalitet en stor Bekkasin, muligvis samme art. Ellers ikke kendt fra Siam. Arten har hjemme i Himalaya-kæden i betydelige højder og er standfugl.

H. G. DEIGNAN oplyser (The Auk **63**, 1946, p. 243—45), at de i Siam forekommende *Charadrius mongolus* må betegnes som *Ch. m. schäferi* de Schauensee.

Endvidere har DEIGNAN (Journ. of the Washington Acad. of Sciences **31**, no. 3, 1941, p. 106) opstillet de i Japan ynglende *Charadrius alexandrinus* som ny race, *Ch. a. nikonensis*.

Literatur.

- AAGAARD, C. J. 1930: The common birds of Bangkok. — Copenhagen.
 BANGS, OUTRAM & JOSSELYN VAN TYNE. 1931: Birds of the Kelley-Roosevelts Expedition to French Indo-China. — Field Museum of Natural History. Chicago. **290**.
 BERGMAN STEN. 1935: Zur Kenntnis nordasiatischer Vögel. — Stockholm.

- BLANFORD, W. T. 1898: The Fauna of British India, including Ceylon and Burma. Birds 4.
- BODEN KLOSS, C. 1918: On Birds recently collected in Siam. Part I. — The Ibis 1918, p. 76.
- DEIGNAN, H. G. 1931: The Birds of the Chiengmai Region. — The Journal of the Siam Society. Natural History Supplement. 8, nr. 3.
- : 1945: The Birds of Northern Thailand. — Bulletin of the United States National Museum 186. Washington.
- DRESSER, H. E. 1909: On the Occurrence of *Pseudoscolopax taczanowskii* in Western Siberia. Plate VII. — The Ibis 1909, p. 418.
- GYLDENSTOLPE, NILS 1917: On Birds and Mammals from the Malay Peninsula. — Arkiv för Zoologi 10, nr. 26.
- : 1916: Zoological results of The Swedish Zoological Expeditions to Siam 1911—1912 & 1914—1915. IV. Birds II. — Kungl. Svenska Vetenskapsakademiens Handlingar 56, no. 2.
- HACHLOW, V. 1932: *Limnodromus semipalmatus* Blyth en Sibérie occidentale. — L'oiseau et la Revue Française d'Ornithologie, 2, p. 283.
- HARTERT, E. 1910—21: Die Vögel der paläarktischen Fauna, 1—3. — Berlin.
- HARTERT, E. & STEINBACHER, FR. 1932: Ergänzungsband (til: Die Vögel d. paläarkt. Fauna).
- MATHEWS, G. M. 1913—14: The Birds of Australia, 3.
- MEINERTZHAGEN, R. & A. MEINERTZHAGEN 1926: The Eastern Redshank. — Bulletin of the British Ornithologists' Club 46, p. 85.
- PETERS, J. L. 1934: Check-list of Birds of the World, 2. — Cambridge, Mass.
- PORTENKO LEONIDAS. 1936: The Bar-tailed Godwit and its Races. — The Auk 53, p. 194.
- RILEY, J. H. 1938: Birds from Siam and the Malay Peninsula in The United States National Museum collected by Drs. Hugh M. Smith and William L. Abbott. — Bulletin of the United States National Museum 172. Washington.
- ROBINSON, H. C. & C. BODEN KLOSS 1910: On Birds from the Northern Portion of the Malay Peninsula, including the Islands of Langkawi and Terutau; with Notes on other rare Malayan Species from the Southern Districts. — The Ibis 1910, p. 659.
- : 1921: The Birds of South-West and Peninsular Siam. — The Journal of the Natural History Society of Siam, 5, p. 1.
- ROBINSON, H. C. & FR. N. CHASEN 1927—1939: The Birds of the Malay Peninsula, 1—4. (Vadere i 3, 1936).
- SALOMONSEN, F. 1947: Østlig Lille Regnspove (*Numenius phaeopus variegatus* (Scop.)) i Siam. — Dansk Orn. For. Tidsskr. 41, p. 216.
- SCHAAANNING, H. TH. L. 1929: The Nest and Eggs of the Eastern Asiatic Knot, *Calidris tenuirostris* (Horsf.). The Ibis 1929, p. 38—39.
- DE SCHAUENSEE, R. M. 1929: A further collection of birds from Siam. (Samlet i Nord-Siam ved Chiengmai dec. 1928—jan. 1930). — Proceedings of the Academy of Natural Sciences of Philadelphia 81, p. 523—588.
- SEEBOHM, H. 1888: The geographical distribution of the family Charadriidæ, or the plovers, sandpipers, snipes, and their allies. — London.

SUMMARY IN ENGLISH

The Waders of Siam.

Mr. C. J. AAGAARD has during his stay in Siam many years to a very considerable extent collected birds in different localities in this country. A rather great material of Waders (*Limicolae*) from the years 1922—32 has on several occasions been sent to my collection. From Mr. R. HAVMØLLER, previously in Singora, are further some few skins received. Altogether 591 Waders from Siam are at disposal, representing 43 species of Limicolae; 4 species occur in 2 geographical forms (subspecies). A considerable number of species are collected in August-September in worn summer plumage, later in winter dress, and in March, April and the first week of May in fresh summer dress; this plumage is in many species fully developed, before the birds leave Siam for going to the breeding areas in Siberia. Only a lesser number represents breeding birds in Siam, the majority being migrants in winter-quarter. Siam is abounding in localities well suited for Waders, particularly on the mouths of the rivers Menam, Tachin, Meklong, Bandon; especially Lacon Bay in the province Nakon Sri Tammarat (in Peninsular Siam) has yielded good results. Snipes are found in 3 species in the environs of Bangkok, 2 species (*Capella gallinago* and *C. stenura*) in great abundance.

From the interior of the country only few wading-birds are procured for the collection.

The subdivisions of the Waders occurring in Siam as far as families, subfamilies and genera are concerned, are given in the following list of content, the figures (page-numbers) referring to Dansk Orn. For. Tidsskr. 43, 1949:

Burhinidae	62
<i>Burhinus</i>	62
<i>Orthorhamphus</i>	274
<i>Esacus</i>	274
Glareolidae	65
<i>Glareola</i>	65
<i>Galachrysis</i>	275
Charadriidae	67
<i>Vanellinae</i>	67
<i>Lobivanellus</i>	67
<i>Microsarcops</i>	68
<i>Hoplopterus</i>	68
<i>Charadriinae</i>	69
<i>Charadrius</i>	69, 275
<i>Pluvialis</i>	78
<i>Squatarola</i>	79
<i>Arenariinae</i>	150
<i>Arenaria</i>	150
<i>Calidrinae</i>	152
<i>Calidris</i>	152
<i>Limicola</i>	158

<i>Tringinae</i>	216
<i>Actitis</i>	216
<i>Tringa</i>	217
<i>Xenus</i>	228
<i>Philomachus</i>	229
<i>Limosa</i>	231
<i>Numenius</i>	233
<i>Scolopacinae</i>	261
<i>Limnodromus</i>	261
<i>Capella</i>	264, 275
<i>Scolopax</i>	268
<i>Recurvirostrinae</i>	269
<i>Himantopus</i>	269
Rostratulidae	271
<i>Rostratula</i>	271
Jacaniidae	272
<i>Metopidius</i>	272
<i>Hydrophasianus</i>	273

Among the more noticeable species the following may be noted:

Burhinus oedicephalus indicus. 2 specimens from neighbourhood of Bangkok.

Glareola maldivarum breeds in colonies; is commonly met with near Bangkok.

Microsarcops cinereus. 2 specimens.

Charadrius mongolus atrifrons occurs very commonly, in greater number than *Ch. leschenaultii*; these are both found in fresh pure summer plumage.

Charadrius dubius; 9 specimens are all *Ch. dubius curonicus*; the subspecies *Ch. dub. jerdoni* has not been received.

Charadrius peroni occurs rarely. 3 Siamese specimens examined.

Pluvialis dominica fulva. Pure summer dress from $\frac{5}{5}$ — $\frac{9}{5}$.

Calidris tenuirostris. Several in summer dress. 1 in winter dress.

Calidris canutus. 3 in fresh summer dress ($\frac{24}{4}$ 1927; $\frac{25}{4}$ 1929).

Calidris ferruginea. Occurs very abundantly. A rather great series in fresh summer plumage from end of April.

Calidris ruficollis and *Calidris subminuta* abundant; also collected in fresh summer dress.

Calidris temminckii. Only one specimen; winter.

Limicola falcinellus falcinellus and *L. f. sibirica*. Both forms in fresh summer plumage. Abundant in winter dress, but subspecies indistinguishable.

Tringa glareola. Very common.

Tringa ochropus. Only 3 specimens.

Tringa totanus terrignotae. Well marked specimens in summer dress; others in summer dress are *Tr. totanus eurhinus*. In winter plumage too both are represented. No skin is *Tr. totanus totanus*.

Tringa erythropus. 2 in mixed summer plumage ($\frac{25}{4}$ — $\frac{26}{4}$).

Tringa nebularia. Common.

Tringa stagnatilis. Present in summer and winter dress.

Tringa guttifer. Of this rare species are received 4 in fresh summer plumage and 1 in winter plumage.

Philomachus pugnax. 1 ♂ juv.; not previously found by Mr. AAGAARD.

Xenus cinereus. Abundant.

Limosa lapponica lapponica. 1 ♀ ad., winter dress, is referable to this form, not to *L. l. novae-zealandiae*.

Limosa lapponica menzbieri. 1 ♂ ad. is this form, not *L. l. novae-zealandiae*.

Limosa limosa melanuroides. 6 in pure summer dress from 24/4—27/4 1927. 2 in winter dress.

Numenius arquata orientalis. 11 specimens, all clearly referable to this form.

Numenius phaeopus phaeopus. 3 specimens.

Numenius phaeopus variegatus. 6 specimens; 3 of these are very well marked in plumage, 3 other are rather intermediate, but nearest to *variegatus*.

Limnodromus semipalmatus. A very fine series; 34 specimens received, now 32 at disposal. In new, full developed summer dress (22/4—23/4 1927) 6 ♂♂, 3 ♀♀. In mixed summer dress, changing to winter, 11 specimens. Pure winter dress 14. The breeding areas are mentioned; V. HACHLOW's communications quoted.

Capella stenura much more common than *Capella gallinago*. *Capella gallinago raddei* not discernible.

Capella megala. 1 specimen, 6/1 1929, near Bangkok. Possibly not very rare, but most sportsmen can presumably not distinguish this species from the other two.

Scolopax rusticola. 1 specimen from Chiangmai in Northern Siam.

Himantopus himantopus himantopus. Among others a young, not full developed bird, apparently hatched in Siam.

Rostratula benghalensis. Breeding and rather abundant.

Hydrophasianus chirurgus. Only 1 specimen; winterdress.

It is remarkable, that comparatively few species are represented in the juvenile dress and in very few specimens. E. g. *Calidris ferruginea*: 84 skins, summerdress, mixed plumages, and winter dress; but only 1 specimen is in the usual young birds' dress.